

Перспективи подальших досліджень. До перспективних напрямів досліджень даної проблематики ми відносимо розгляд питань формування інформаційно-комунікаційної компетенції керівників системи освіти, органів державної влади і місцевого самоврядування, магістрів державного управління за спеціалізацією «управління освітою». Важливим аспектом є вдосконалення технології процесів моніторингу інформатизації освіти та відповідного напрямку освітньої статистики.

Література

1. Гуменюк В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Гуменюк. — К., 2001. — 220 с.
2. Годин В. и др. Информационное обеспечение управленческой деятельности: Учебник / В. Годин, И. Корнеев — М.: Мастерство; Высшая школа, 2001. — 240 с.
3. Дивак В. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності директора школи [Електронний ресурс] / В. Дивак // Інформаційні технології і засоби навчання — 2007. — №2. — Режим доступу до журн.: <http://www.ime.edu.ua.net/em8/emg.html>.
4. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Монографія / О. Дубас — К.: Генеза, 2004. — 208 с.
5. Забродська Л. Інформатизація управління навчально-виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: Дис... канд. пед. наук: 13.00. 01 / Інститут педагогіки АПН України / Л. Забродська. — К., 2002. — 210 с.
6. Забродська Л. Інформатизація закладу освіти: управлінський аспект / Л. Забродська. — Х.: Видав. група «Основа», 2003. — 240 с.
7. Ельникова О. Управління впровадженням інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00. 01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / О. Ельникова. — К., 2005.
8. Информационные и коммуникационные технологии в общем образовании: теория и практика. — Париж: ЮНЕСКО, 2006. — 328 с.
9. Лунячек В. Управління загальноосвітнім навчальним закладом з використанням комп'ютерних технологій: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00. 01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Лунячек. — К., 2002. — 305 с.
10. Лунячек В. Інформатизація загальної середньої освіти України: необхідність зміни пріоритетів / В. Лунячек // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2004. — №4 — С.50–52.
11. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: Рекомендації з освітньої політики / Під ред. О. Локшиної — К.: «К.І.С.», 2004. — 160 с.
12. Орлов П. та ін. Інформаційні системи і технології в управлінні, освіті, бібліотечній справі: Наук.-практ. посіб. / П. Орлов, О. Луганський — Донецьк: альфа — прес, 2004. — 292 с.
13. Петров В. Інформаційне забезпечення управління загальною середньою освітою в регіоні: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00. 01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Петров. — К., 2004. — 207 с.
14. Эванс, Джеймс Р. Управление качеством: Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации» / Джеймс Р. Эванс; Пер. с англ. под ред. Э.М. Короткова; предисловие Э.М. Короткова. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. — 671 с. — (Серия «Зарубежный учебник»).
15. Якісна освіта — запорука самореалізації особистості: [наук. видання] / За заг. ред. С. Ніколаєнка, В. Тесленка. — К.: Пед. преса, 2007. — 176 с.
16. Яресько К. Управління навчально-творчою діяльністю школярів в умовах інформатизації освіти: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00. 01 / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С. Сковороди / К. Яресько. — Х., 1999. — 211 с.

★ ★ ★

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ РОБОТИ РАЙОННИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Іценко В.В., Іценко В.О.

Інформаційні технології в практиці роботи районних закладів освіти набули не просто пріоритетного значення, а стали життєво необхідними в усіх сферах діяльності шкіл у зв'язку з потребою переробки та забезпечення доступності й ефективності величезної кількості інформації. Не дивлячись на різноманітність інформаційно-комунікаційних технологій у освітній індустрії, її окремі функціональні одиниці — навчальні заклади, не мають напрацьованої власної інформаційної політики й перебувають у стані пошуку. Інформаційна інфраструктура закладів освіти Таращанського району Київської області сформована та розвивається на основі програмних продуктів, створених учителями інформатики Іценком В.О. та Іценком В.В. Перебуваючи в стадії постійного оновлення (адекватної швидкої реакції на зміни), вона доводить свою ефективність впродовж останніх років та забезпечує найголовніше — удосконалення навчально-виховного процесу загалом.

Аналітично-пошукова система «Дидакт»

Аналітично-пошукова система «Дидакт» призначена для раціональної організації управлінської діяльності. Дванадцятирічний досвід її впровадження в Таращанській районній гімназії «Ерудит» сприяв покращенню ефективності роботи її керівників за ра-



хунок оперативності вирішення управлінських, методичних і облікових задач на основі автоматизації. Дана система сприяла впорядкуванню обліку й обробки інформації, удосконаленню системи ведення документації та зменшила інформаційні потоки з нижньої ланки (учителі, класні керівники) до верхньої (адміністрація закладу); забезпечила швидке надходження до органів управління освітою достовірної інформації про діяльність навчального закладу.

Аналітично-пошукова система «Дидакт» дозволяє працювати із штатним розписом, мережею класів, статистикою: даними про дошкільників мікрорайону, даними про учнів та вести облік відвідування ними занять, даними про працівників закладу освіти та вести облік

пропусків/замін уроків, відвіданих навчальних занять, річним планом, навчальним планом, документами про освіту, науково-методичною роботою. Дозволяє робити тарифікацію педагогічних працівників, табель обліку робочого часу співробітників гімназії, табель на зарплату, фіксувати інвентаризацію матеріально-технічної бази, робити статистичні звіти ЗНЗ-1, РВК-83. Маючи таку базу даних про всі структурні підрозділи закладу, керівники гімназії стали незалежні від виконавчої дисципліни працівників.

АПС «Дидакт» (рис. 1) через мережу Інтернет має доступ до інформації райво, обласного управління освіти і науки, обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, Міністерства освіти і науки України і багатьох популярних освітянських програм.

У «Дидакті» виділений як окремий модуль **Бібліотека** і встановлений на ПК бібліотеки гімназії. Ця програма проста в користуванні, поряд з тим, має всі функції професійних програм з підключенням до мережі Інтернет.

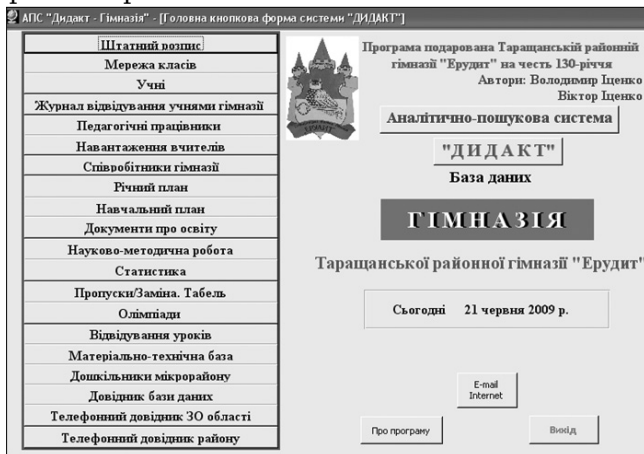


Рис. 1

АПС «Дидакт» встановлена на сервері гімназії. Усі комп'ютери гімназії з'єднані в локальну мережу і мають високошвидкісний доступ до мережі Інтернет. На всіх робочих станціях встановлена клієнтська частина АПС «Дидакт» з розмежуванням прав доступу користувачів. Керівники мають повний доступ із правом введення і вилучення даних, учителі і учні — частковий доступ. Учителі мають можливість вводити дані про учнів і відвідування, решту функцій — тільки для перегляду. Гімназисти мають права доступу для перегляду тільки даних про учнів. Адміністратором АПС є секретар, яка вводить дані про учнів і працівників гімназії, робить резервні копії даних, надає паролі і права доступу новим користувачам.

Новим модулем у АПС «Дидакт» є **Конструктор запитів**, який дає можливість користувачеві формувати звіти про вчителів та учнів за довільно введеними користувачем параметрами.

АПС «Дидакт» стала переможцем Першого (перша премія) Всеукраїнського конкурсу «Вчитель-новатор», організованого корпорацією Microsoft і журналом «Комп'ютер у школі та сім'ї» в 2004 році.

У 2006 році програма **Бібліотека** також стала переможцем цього ж конкурсу (II премія).

У жовтні 2009 році на I Всеукраїнському Фестивалі педагогічних інновацій (м. Черкаси) в номінації «Ін-

формаційні технології в управлінні освітою» АПС «Дидакт» зайняла 1 місце.

Адаптована програма під потреби коледжу працює в Таращанському агротехнічному коледжі.

З демонстраційними версіями АПС «Дидакт», **Бібліотека** та іншими педагогічними програмами можна ознайомитись на сайті itsenko.at.ua.

Єдине інформаційне середовище закладів освіти району

У 2009 році на основі АПС «Дидакт» було створене єдине інформаційне середовище закладів освіти Таращанського району.

АПС «Дидакт-Школа» з усіма функціональними можливостями, описаними вище, була встановлена у кожній школі району. Це дало змогу передавати дані про учнів і педагогічних працівників до районної АПС «Дидакт-Район» (рис. 2), у якій накопичуються дані про всі заклади освіти району, з можливістю передавати їх в АПС «Дидакт-Область».

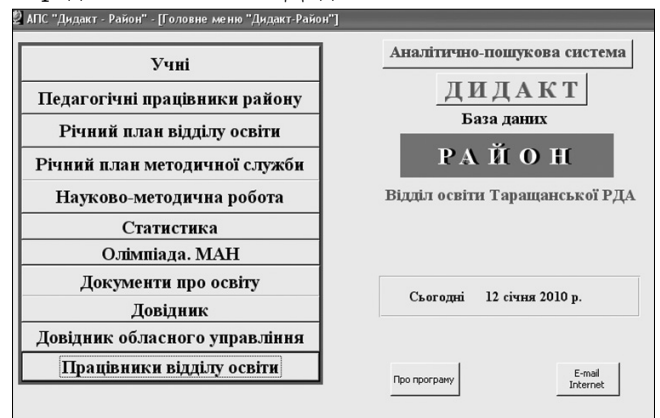


Рис. 2

На сервері відділу освіти встановлена АПС «Дидакт-Район» і по локальній мережі з'єднана з ПК користувачів, з розмежуванням прав доступу: начальника відділу освіти, інспекторської служби, бухгалтерії. Аналогічно зроблено і в районному методичному кабінеті.

Маючи дані про кожного учня і вчителя району, працівники відділу освіти із своїх персональних комп'ютерів можуть аналізувати стан освітньої системи за різноманітними параметрами, як у розрізі певного закладу освіти, так і в цілому по району (модуль **Статистика**), а працівники РМК — обліковувати методи-



Начальник відділу освіти Таращанської РДА Урожай Людмила Борисівна працює з АПС «Дидакт-Район»

чну роботу кожного вчителя району з подальшим аналізом та застосуванням.

На модулі **Олімпіада.МАН** одержані електронні заявки на відповідні конкурси від шкіл району вносяться в БД. У результаті формується бланк протоколу районного конкурсу з предметів і, після його проведення та внесення нових даних, програма робить аналіз та підсумок результатів по закладах освіти та району в цілому. Автоматично створюється заявка на участь в наступному етапі, яка в електронному вигляді передається в обласну БД.

Для забезпечення оперативності внутрішнього управління у АПС «Дидакт-Район» наявна БД працівників і співробітників відділу освіти з відповідним її статистичним опрацюванням та аналізом.

Кабінет інформатики

З метою активізації навчальної діяльності гімназистів кабінет інформатики, крім свого функціонального призначення, діє одночасно і як гімназійний центр розробки і впровадження інформаційних технологій. Ефективності та якості навчально-виховного процесу з інформатики сприяє не тільки ліцензійне програмне забезпечення 13 сучасних комп'ютерів, а й розроблені вчителями уроки, практичні роботи, тести з усіх тем предмету «Інформатика»; використовуються авторські збірники задач з розв'язками на алгоритмічній мові, мовах програмування Бейсик та Паскаль (1500 задач від простих до олімпіадних).

Програмні ресурси кабінету забезпечують широке залучення гімназистів до раннього вивчення предмету. Так, уже п'ять років учні молодших класів крокують по «Сходінках до інформатики» (1–7-ий клас). Згідно з програмою позакласної роботи, у кабінеті організовуються заняття та консультації, на яких учні гімназії знайомляться з новими програмами і навчаються на них працювати, а потім встановлюють їх на свої домашні ПК.

Учні гімназії — багаторазові переможці та призери районних і обласних олімпіад з інформатики, учасники Всеукраїнської олімпіади, призери обласного конкурсу МАН.

На базі кабінету працюють курси із здобуття учнями гімназії професії 4112 «Оператор комп'ютерного набору» У минулому році вже здійснено 8-ий випуск. Кожного року 26 учнів одержують найсучаснішу професію.

Після закінчення гімназії багато учнів обирають професії, пов'язані з інформаційними технологіями і навчаються в Національному університеті ім. Т.Г. Шевченка, Національному університеті «Київський політехнічний інститут», Національному педагогічному університеті ім. Драгоманова і багатьох ВНЗ України.

Кабінет є методичним центром для вчителів інформатики району та надає технічні й методичні консультації усім бажаючим педагогам. Крім того, в контексті діяльності закладу як освітньо-культурного центру району, кабінет інформатики став центром впровадження комп'ютерних технологій в м. Тараща.

З метою розвантаження кабінету інформатики у 2008–2009 н. р. у школі було відкрито Молодіжний центр (у якому встановлено 6 комп'ютерів з підключенням до Інтернету), мультимедійний клас із проє-

кційною апаратурою та інтерактивною дошкою, та комп'ютеризовано методичний кабінет. В останньому встановлено діагностично-проектний комплекс «Універсал» (автор Киричук В.О. — програма наскрізного психолого-педагогічного проектування соціального розвитку гімназиста) та програма «Ректор» для складання розкладу гімназії.



Урок фізики в мультимедійному кабінеті проводить вчитель фізики Чав Віктор Анатолійович

Сайт гімназії

Сайт ТРГ «Ерудит» (www.erudittar.narod.ru) (рис. 3) був створений з метою пропаганди досягнень учнів й учителів школи та залучення широкого загалу (батьків, вчителів, учнів, випускників, громадськості) до простору гімназійної світоглядної культури. Щомісяця на ньому буває більше 1000 відвідувачів. Над його створенням працював весь колектив: розроблялися десятки варіантів змісту й дизайну. Сайт багатий посиланнями на музеї і бібліотеки світу, навчальною інформацією, тут можна зайти в ігрову кімнату і погратися в найрізноманітніші ігри, поспілкуватись з учнями шкіл України. Він став призером першого конкурсу сайтів закладів освіти Київщини.



Рис. 3

Так, у рамках функціонування закладів освіти Таращанського району, та на базі опорного закладу з впровадження інформаційних технологій — Таращанської районної гімназії «Ерудит», застосовані й впроваджуються новітні інформаційно-комунікаційні технології, які відповідають запитам сучасного суспільства.

★ ★ ★